1857. N° 1.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 2 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

1856-1857.

Bij de intrede van eenen nieuwen jaarkring kan het zeker niet ongepast genoemd worden, een blik te slaan op den toestand van het oogenblik, ten einde ons die in korte trekken voor oogen te stellen. Het jaar dat achter ons ligt, was zoowel voor ons Vaderland, als voor de menschheid in het algemeen, te rijk in gebeurtenissen, dan dat het ons niet eenige oogenblikken zoude bezig houden. Bij den aanvang waren aller gemoederen met angstige bekommering vervuld, bij de gedachte aan den worstelstrijd, die gedurende geruimen tijd de Europesche Magten had bezig gehouden, en die zoo ligt eene grootere uitbreiding had kunnen verkrijgen; eenen strijd, waarvan de onafscheidelijke gevolgen zwaar op Europa drukten. Welkom was dan ook in het laatst van Maart de tijding dat de vrede gesloten was. Handel en nijverheid werden daardoor van de knellende banden bevrijd die ze omsloten hielden, en traden een nieuw tijdperk van ontwikkeling te gemoet. Ook voor ons Vaderland ontsproten daaruit heilrijke gevolgen, die, gevoegd bij de niet-wederverschijning van de vreeselijke ziekte, die in vorige jaren zoovele slagtoffers had geëischt, thans met dankbaarheid op den afgeloopen weg doen nederzien.

Maar bij de erkenning van dit vele goede, mogen wij de oogen niet sluiten voor de zwarigheden, die zich zoo hier als elders nog voordoen. In het bestuur des lands deed zich eene omstandigheid op die veler gemoederen verontrustte. De Raadslieden der Kroon verzochten en verkregen ontslag uit hunne betrekkingen en een nieuw Ministerie trad aan 't hoofd van 's Lands Zaken op. Dit vooral maakte te meer indruk, omdat men vernam, dat de voorgestelde wet op het onderwijs, de hoofdaanleiding tot deze verandering was. De nieuwe Ministers mogten bij hun optreden in in 's Lands Vergaderzaal het volle vertrouwen van de Vertegenwoordiging des Volks niet verwerven, iets dat niet anders dan nadeelig op den gang des bestuurs kan werken. En hoewel door hunne verklaringen veel wantrouwen werd weggenomen, blijven er nog altijd genoeg redenen bestaan die ons terughouden om den staatkundigen gezigteinder van ons Vaderland als helder af te malen. Moge het hen gelukken de teedere zaak van het onderwijs, die levensquaestie voor de natie, tot een gewenscht einde te brengen, en het gemeen overleg tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging op nieuw op hechte grondslagen te vestigen, en hunne optreding alzoo heilrijk zijn voor het Vaderland.

Wenden we ons oog naar het buitenland. Ook daar zijn na het sluiten des vredes op nieuw donkere wolken aan den gezigteinder verschenen. Het verdrag te Parijs gesloten, heeft in de uitvoering aanleiding gegeven tot talrijke moeijelijkheden, die de bijeenroeping van een nieuw Congres noodzakelijk heeft gemaakt. Engeland, in den laatsten oorlog niet dien roem en die voordeelen behaald hebbende, die het zich had voorgesteld, nam gretig elke gelegenheid te baat, om aan zijnen spijt, over het, volgens hem, ontijdig sluiten van den vrede, lucht te geven en aan de volledige uitvoering van het verdrag hinderpalen in den weg te stellen. En hoewel de aanhangige geschillen bij wederzijdschen goeden wil weinig beduidend schijnen, behoort de gedachte aan eene ernstige wending der zaken, niet tot de hersenschimmen; vooral daar Engeland thans vijandig tegenover Perzie staat, en er slechts weinig noodig is om Rusland in die zaak mede te slepen, waardoor de oude strijd in het Oosten op nieuw zou ontbranden. In Midden-Europa heeft zich in de laatste dagen mede een onweder zamengetrokken, dat zoo het mogt losbarsten, van niet te berekenen gevolgen zou zijn. In een gedeelte van Zwitserland (Neufchâtel), op welks bezit de Koning van Pruissen billijken aanspraak meent te hebben, is door zijne aanhangers eene omkeering van den tegenwoordigen staat van zaken beproefd, die bij eene dadelijke mislukking, de gevangenneming der hoofdleiders heeft ten gevolge gehad. Beide partijen staan thans schrap tegenover elkander. De een om de invrijheidstelling der gevangenen te eischen, de andere om zulks te weigeren, en beide rusten zich toe om door de wapenen kracht bij hunne vertoogen te zetten. Bij de groote magtsontwikkeling waartoe Pruissen in staat is, en bij de bekende dapperheid en vaderlandsliefde der Zwitsers, zou een treffen vreeselijk zijn, en wie kan de gevolgen overzien van het eerste kanonschot in het hart van Europa gelost? Wenschelijk is het daarom dat de onderlinge bevrediging, van verschillende zijden beproefd, met eenen gunstigen uitslag moge bekroond worden.

Bij de beschouwing van deze gebeurtenissen treden de overige zaken in Europa op den achtergrond. De geschillen in Italië, waar men een tot behoud gezinden Koning tot een vrijzinniger regerings-stelsel wil dwingen, en de binnenlandsche aangelegenheden van het ongelukkige Spanje, dat in weerwil van zijne rijke hulpbronnen, meer en meer door blinde dweepzucht en laaghartige eigenbaat ten ondergang wordt gebragt, stippen wij slechts aan, als kunnende die op den gang der zaken in Europa dien overwegenden invloed niet uitoefenen, dat zij de redenen tot bezorgdheid zouden vermeerderen.

Ziedaar nu in korte trekken den toestand van het oogenblik. Bij veel verblijdens, ook veel stof tot ernstig nadenken. Wij zullen niet trachten vermetel den sluijer der toekomst op te heffen, wetende dat de sterveling wikt, maar God beschikt. Wij willen slechts geloovig vertrouwen dat Hij die vroeger vaak het licht uit eenen stikdonkeren nacht te voorschijn bragt, ook nu nog magtig is al die omstandigheden tot het waarachtig heil des menschdoms dienstbaar te maken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 Januarij.

Ten gevolge van het op zijn verzoek eervol verleende ontslag aan den Heer C. Outshoorn, als ingenieur van den Holl. IJzeren Spoorweg, zijn, naar wij vernemen, de vroeger door dien verdienstelijken hoofdambtenaar waargenomen functiën opgedragen en onderling verdeeld aan den ingenieur P. J. Mouthaan, belast met het bewaken van den weg en het onderhoud van alle werken aan weg, gebouwen en toebehooren; voorts aan den ingenieur-werktuigkundige P. K. Bakker Korff, bijgestaan door den adjunct-ingenieur-werktuigkundige J. W. H. Conrad, aan welke beide Heeren is opgedragen het toezigt over de beweging, de locomotieven en alles wat daartoe behoort, voorts de rijtuigen, de werkplaats te Haarlem, de stations en de stationsdienst, buiten het geldelijk beheer; dit alles daarenboven onder de hoofdleiding van den Administrateur J. W. Bake. (*A. C.*)

— De *Rott. C.* deelt de volgende gebeurtenis mede, die Dingsdag avond onder de gemeente Berkel heeft plaats gehad. Omstreeks 11 ure meldde zich bij den landbouwer van Santen een persoon aan als vrouw gekleed, welke voorgaf tot hem te zijn gezonden met een brief van eene zijner familiebetrekkingen en daarop verzocht, aangezien het reeds zoo laat in den avond was, den nacht in zijne woning te mogen doorbrengen; toen dit haar geweigerd was, verzocht zij den bouwman haar den weg naar Bleiswijk te wijzen, waaraan deze voldeed en zich daartoe met de boodschapster op eenigen afstand van zijne woning verwijderde. Eensklaps werd van Santen door 4 mannen aangevallen, die hem onder allerlei bedreigingen bonden en op eene mestvaalt wierpen, waarna zij de woning van den landbouwer in brand staken, met dit treurige gevolg dat die woning, met stalling, schuur, koeijen, paarden, den oogst enz., grootendeels eene prooi der vlammen werden. Toen de knecht van van Santen den brand gewaar werd en naar buiten snelde om hulp te roepen, riep zijn meester hem van de mestvaalt toe om hem te bevrijden, waarop hij terstond de touwen, waarmede hij gebonden was, los sneed en het voorgevallene vernam. Het vreemdste van dit geheele geval is dat van Santen na de blussching van den brand vermist werd.

— Dezer dagen is door den Gemeenteraad van Haarlem een adres aan den Koning gerigt, bij 't welk Z. M. eerbiedig wordt verzocht, dat de gemeente moge worden vrijgesteld van de belasting van het zegel voor den Burgerlijken Stand, en wel ter zake van het bezwaar, 't welk zich thans bij de gemeente-besturen voordoet, om de middelen te vinden, ten einde in hunne behoeften te voorzien. Daarbij wordt o. a. gewezen op de aangenomene beginselen, dat alles wat het Rijksbelang betreft, door het Rijk, en wat het provinciaal belang aangaat, door de provincie wordt [illegible], en betoogd, dat de Burgerlijke Stand zonder eenigen twijfel als Rijksbelang moet worden geacht; dat de gemeente op deze wijze den arbeid voor den Staat verrigt; en nog daarenboven voor dien arbeid belasting betaalt.

Van wege den Raad zijn afschriften van dit adres aan andere gemeenten medegedeeld, met verzoek om in dezen te worden ondersteund.

— Door den Gemeenteraad te Zwolle is besloten, dat de kleinere stedelijke Ambtenaren aldaar, als nachtwachts enz., geene Nieuwejaarswenschen op den 1sten Januarij mogen doen; aan hen zal echter f 10 per hoofd, als gratificatie, worden toegelegd.

— In de mededeeling van het berigt van Zr. Ms. Consul Generaal te Alexandrië, voorkomende in de *St. C.* van den 25sten dezer, ook door ons medegedeeld, is eene onjuiste opgave ingeslopen. De afgebakende lijn, waarvan het onderzoek aan den Heer Conrad is opgedragen, is niet die van het hoofdkanaal door de landengte van Suez, maar van een zij- of zoetwater-kanaal, hetwelk den Nijl met het hoofdkanaal moet verbinden.

— Volgens berigt uit O. Indiën, moet 's Lands stoomschip *Borneo*, Bevelhebber d'Hamecourt, met volle vaart op eene klip gevaren en gezonken zijn. Niemand moet daarbij het leven hebben verloren.

— Teylers Godgeleerd Genootschap heeft de volgende prijsvraag uitgeschreven:

Er zijn nu 20 jaren verloopen sedert de verschijning van het werk van Dr. D. F. Strauss, 't welk de meeste Evangelische verhalen als mythen voorstelde, en op grond daarvan de waarheid der feiten van Jezus leven loochende. De inhoud van dat boek werd voorgedragen als het resultaat van het geheel onbevooroordeeld kritisch onderzoek der levensgeschiedenis van Jezus in de Evangeliën, en van daar, dat bij velen bedenkingen oprezen tegen de voortzetting van zulk een onderzoek, als ware daarvan voor het geloof des Christens het ergste te duchten. Sedert dien tijd is echter dat onderzoek, in onderscheidene rigtingen en op verschillende wijze, voortgezet, en het Genootschap acht het thans tijd, om na te gaan, hoe de uitkomst, nu reeds verkregen, ons moet doen oordeelen over de gegrondheid van die vrees. Het meent alzoo eene nuttige poging te doen ter verkrijging eener wetenschelijke vastheid in dezen, door de aandacht der Godgeleerden te bepalen bij de vraag, wat de ondervinding der laatste 25 jaren leert, aangaande den invloed van het meest naauwkeurig en scherp kritisch onderzoek van de eerste oorkonden des Christendoms op de erkentenis van de waarheid der feiten, in de Ev. geschiedenis medegedeeld. Het verlangt dus eene verhandeling, ten antwoord op de volgende vragen:

»Welke is gedurende de laatste jaren de gang geweest van het historisch-kritisch onderzoek der Ev. geschiedenis, en hoedanig is thans, bij de onderscheidene rigtingen op theologisch gebied, de stand van dat onderzoek?

»Wat mag als resultaat van dat onderzoek worden aangenomen, met betrekking tot de beschouwing en waardering van de levensgeschiedenis van Jezus in de Evangeliën? en

»Welke aanwijzingen vinden wij in den gang en in de resultaten van het historisch-kritisch onderzoek der Ev. geschiedenis, zoowel voor de regte toepassing als voor de waardering van dat onderzoek?"

Tevens heeft het Genootschap besloten, de volgende prijsvraag, waarop vroeger geen voldoend antwoord is ontvangen, op nieuw, en wel voor den tijd van 2 jaren uit te schrijven:

»De opdelvingen en nasporingen, in de laatste jaren in de vroegere rijken van Assyrië en Babylon, en bepaald te Niniveh, Babel, Persepolis enz., hebben niet alleen in velerlei opzigten een nieuw licht doen opgaan over den staat en de geschiedenis der aloude monarchiën, maar ook voor de bevestiging van de waarheid der geschiedenis van het O. Verbond, en ter verklaring der Bijbelsche oudheid belangrijke bijdragen opgeleverd. Het Genootschap vraagt:

»Eene volledige, kritisch bewerkte zamenstelling van al datgene, wat door de ontdekkingen van Flandin, Botta, Layard, Rawlinson enz. en de onderzoekingen van Grotefend, Lassen en anderen, uit de overblijfselen der oude Syrische, Babylonische en Perzische steden tot hier toe is aan 't licht gebragt, (zoo noodig, door enkele afbeeldingen opgehelderd,) voor zoo ver het kan strekken ter verklaring der oorkonden, en ter bevestiging der geschiedenis van de schriften des Ouden Verbonds."

De prijs is eene gouden eerepenning, ter innerlijke waarde van ƒ400.

De verhandelingen moeten in het Nederd., Latijn, Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, met eene Nederd. letter, vooral goed en leesbaar geschreven zijn, door eene andere hand, dan die van den opsteller. De zending van de antwoorden op de eerste wordt vóór 1e. Januarij 1858 bepaald, die van de tweede vóór 1e. Januarij 1859 aan de Stichting te Haarlem.

's GRAVENHAGE, 1 Januarij.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der orde van den Nederl. Leeuw den Heer Mr. W. H. Baron van der Duyn, Zaakgelastigde der Nederl. Regering bij die van Sardinië.

— Z. M. heeft benoemd tot Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Zeeland, Jhr. Mr. A. W. Snouck Hurgronje, thans Officier van Justitie bij de Arrond.-Regtbank te Middelburg.

— Z. M. heeft benoemd: bij het 2de reg. inf., tot 1sten Luit. den 2den Luit. K. K. den Exter van den Brink, van het corps; bij het 3de reg. inf. tot Kapt. 3de kl., den 1sten Luit. J. L. Wagner, van het 1ste reg. infanterie; bij het 4de reg. infanterie, tot 1sten Luit., den 2den Luit. J. H. Folkerts, van het instructie-bataillon; bij het 7de reg. infanterie, tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. Jhr. H. G. F. Leyssius, van het reg. grenadiers en jagers; tevens is overgeplaatst bij het reg. grenadiers en jagers de 1ste Luit. W. C. Margadant, van het 1ste reg. infanterie.

— Bij Kon. besluit is, ter vervanging van den emeritus Hoogleeraar Holtius, tot Gewoon Hoogleeraar in de regtsgeleerdheid aan de Hoogeschool te Utrecht benoemd de Heer Mr. B. J. Lintelo de Geer, thans Buitengewoon Hoogleeraar.

— Z. M. de Koning en de Prins van Oranje, benevens de Hertog van Saxen-Weimar en zijne dochter Prinses Anna, hebben heden morgen de godsdienstoefening in de Waalsche kerk bijgewoond, onder het gehoor van den Wel-Eerw. Heer Pétavel, uit Zwitserland.

— Van wege de voortdurende ongesteldheid van H. M. de Koningin, hebben de festiviteiten, die gewoonlijk op Nieuwjaarsdag ten Hove worden gehouden, geen plaats gehad.

— Het stoffelijk overschot van wijlen Baron Fagel is gisteren morgen, in het familiegraf, op de begraafplaats nabij Scheveningen, bijgezet. Voor de ter aardebestelling werden door den Heer Æ. Baron Mackay eenige woorden van dankbare hulde gesproken, welke een' diepen indruk op de aanwezigen maakten. Z. M. de Koning, vergezeld van den Prins van Oranje, heeft bij Mevr. de Douairière Fagel, Schoonzuster van den overledene, een bezoek van rouwbeklag gebragt, en aldus een blijk gegeven van zijne deelneming in het door de familie geleden verlies.

— Het heeft Z. M. behaagd den Minister van Binnenl. Zaken te magtigen, den Heer Prosper Cuypers, van Velthoven, uit zijn naam, dank te zeggen voor het vernieuwd bewijs van belangstelling in het Koninklijk Penningkabinet, bestaande in een geschenk van ruim 80 stuks munten, waaronder de aandacht verdienen: een zeldzaam exemplaar van het vijfde van den Philippusdaalder te Dordrecht geslagen, waarop het jaartal [15]67 op de keerzijde, onder het wapen en niet onder het borstbeeld geplaatst is; eenige onuitgegeven verscheidenheden van Geldersche geheele en halve Philippusdaalders, eenige fraaije, zeer oude Brabantsche munten; een Philippusdaalder in 1557 te Maastricht geslagen; twee verschillende uitmuntend bewaarde sprengers of snaphanen van Filips van Montmorency, Graaf van Hoorne, geslagen te Weert, enz.

— De Minister van Marine zal op morgen geen gehoor verleenen.

AMSTERDAM, 31 December.

De feesten waarmede de Studenten op 8 Januarij ek. den 225ste gedenkdag der stichting van het Athenaeum Illustre willen vieren, zullen volgens opgave in de *Amst. C.* bestaan in eene feestrede, te houden door den Hoogl. Beijerman, op 8 Januarij, in het gebouw van het Athenaeum. Op den avond van denzelfden dag zal door Heeren Studenten aan de Curatoren en Professoren eene serenade worden gebragt. Den volgenden dag zullen Heeren Studenten in het Park een concert aanbieden aan hunne Professoren, betrekkingen en autoriteiten der stad. Zaturdag 10 Januarij wordt alles besloten door een souper, nadat te voren het zoo bekende stuk van den Heer van Lennep: *Een winteravond in* 1632, in den schouwburg zal zijn opgevoerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 31 December.

Het regtsgeding van Vervaet, beschuldigd van aan den Graaf de Liedekerke 102,000 fr. te hebben ontstolen, is afgeloopen. Hij heeft tot op het laatste volgehouden onschuldig te zijn. De jury heeft hem echter, met 7 tegen 5 stemmen, schuldig verklaard. Het Hof heeft hem dientengevolge veroordeeld tot een dwangarbeid gedurende den tijd van 15 jaren.

— In Augustus ll. werd door eene kantwerkster alhier bij den burgerlijken stand aanzoek gedaan, om op het geboorte-register als mannelijk persoon te worden opgenomen, daar zij bij hare geboorte verkeerdelijk als vrouw was opgegeven en thans, na gedurende 20 jaren als vrouw te zijn doorgegaan, als man wilde erkend worden. De burgerlijke regtbank alhier heeft dit verzoek toegestaan, zoodat Mej. J. (thans Jean-Baptiste) voorkomt op de lijst van hen die aan de volgende loting voor de militaire dienst zullen deelnemen, waaraan zij, of liever hij, reeds in het vorige jaar had moeten voldoen.

ENGELAND.

LONDEN, 30 December.

Tusschen de O. I. Compagnie en den Koning van Oude zou, naar men verneemt, eene schikking zijn getroffen, die een beroep op het Parlement onnoodig maakt. Lord Dalhousie moet zich echter daartegen verzetten.

— Voor het Geregtshof alhier zullen in Januarij aanst. twee belangrijke diefstallen worden behandeld. Ten eerste, die van 375,000 fr. in baren, bij de verzending naar Parijs gepleegd, en ten tweede, die van 4 à 5 mill. fr. ten nadeele van de Noorder Spoorweg-Maatschappij.

— Op 15 Jan. zal er eene monster-demonstratie van de kooplieden der City tegen de inkomen-belasting plaats hebben. Ook Smith O'Brien, die gaarne weder in het Parlement zoude treden, begint tegen deze belasting te schrijven.

— Hier te lande zijn in de eerste 11 maanden van dit jaar 110,362,200 eijeren ingevoerd, die meestal in het binnenland zijn verbruikt.

— De *Times* eenige berigten mededeelende, over Triest uit Indie ontvangen, geeft de navolgende opheldering omtrent het gebeurde te Canton: Een ernstig voorval heeft te Canton plaats gehad tusschen de Engelsche autoriteiten en Yeh, den Chineschen Gouverneur-Generaal. Een vaartuig, onder Engelsche vlag, voor Canton ten anker liggende, is op 8 October door de Chinezen aangevallen, die 12 man der bemanning in hechtenis hebben genomen. De Consul Parker, die zich aan boord van het vaartuig begaf, werd beleedigd en mishandeld. De vertoogen dienaangaande tot de Chinesche Autoriteiten gerigt, werden met minachting ontvangen. De quaestie werd den 21sten October in handen van den Admiraal Seymour gesteld.

Den 24sten werden de forten van Canton genomen en verscheidene daarvan vernietigd. Yeh hield na dien tijd nog vol in zijne weigering, om de door den Admiraal Seymour verlangde voldoening en zelfs om zijne toestemming tot een onderhoud te geven. Den 27sten werd het vuur tegen de muren der stad en het paleis des Gouverneurs geopend. Deze muren, waarin reeds den 29sten bres was geschoten, werden denzelfden dag door de troepen beklommen; die evenwel des avonds terugtrokken. In dit treffen verloren 3 man het leven, terwijl 12 personen gekwetst werden. Daar de pogingen om tot eene onderhandeling te geraken, bleven mislukken, werd de oude stad den 3den en 4den Nov. gebombardeerd. Den 6den werden 23 oorlogsjonken door de *Barracouta* aangevallen en vernield. Na dien aanval werd een nieuw uitstel gegeven, dat zonder de gewenschte uitkomst bleef. Volgens de laatste tijdingen zijn de forten van Bogue genomen. De factorijen zijn door de vreemdelingen bijna geheel verlaten. Talrijke eigendommen waren door den brand vernield en de handel stond stil.

De tijding van dit bombardement heeft alhier groot opzien verwekt. In den tegenwoordigen toestand worden de vergeldings-maatregelen, hoe billijk ook, zeer euvel opgenomen. Men zegt hier: weldra zullen wij ons met de geheele wereld in oorlog bevinden. De vijanden van Lord Palmerston trachten hiervan partij te trekken.

— De berigten uit de Vereenigde Staten luiden steeds ongunstig omtrent de oproerigheid der negers in het zuiden. Hoewel er nog geene vijandelijkheden hebben plaats gehad, moet er echter eene uitgebreide zamenzwering zijn ontdekt. Te Douvres zijn 19 negers opgehangen.

Het Huis van Volksafgevaardigden heeft zich verklaard tegen de opheffing van het verbod van den overzeeschen slavenhandel, welke in sommige zuidelijke staten nog verlangd wordt. »Ieder voorstel," aldus drukte het zich

uit, »om den aanvoer van slaven uit Afrika te hervatten, zou de Vereenigde Staten bij alle beschaafde en Christelijke volken verfoeijelijk maken; ook zou het onverstandig en met de gevestigde staatkunde der Unie strijdig zijn, de tot bescherming der Afrikanen gemaakte bepalingen af te schaffen."

Félicité Debud en Eugène Grelet, beschuldigd van medepligtigheid aan den diefstal ten nadeele van den Franschen Noorder-spoorweg gepleegd, zijn door het Hoog Geregtshof te New-York op vrije voeten gesteld, na zich verbonden te hebben geen proces wegens onwettige inhechtenisneming te zullen voeren. De andere gevangenen wachten nog in de gevangenis den uitslag van hun regtsgeding af.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 December.

Bij Keizerl. besluit is een crediet van 3 millioen geopend tot uitvoering van werken van openbaar nut en ondersteuning van armbesturen.

— De Keizer bezoekt thans dikwijls incognito verschillende wijken der stad. Dezer dagen heeft hij zich naar den faubourg Saint-Antoine begeven, om het ontwerp van den nieuwen boulevard in oogenschouw te nemen. De Keizer leert nu, zoo als hij zelf zegt, Parijs kennen; hij spreekt met en ondervraagt iedereen wien hij ontmoet.

— Er is sprake van eene groote loterij, ten bedrage van 25 millioen fr., ten voordeele der door den watersnood ongelukkig geworden personen, aan welke, na aftrek der te trekken prijzen en van alle onkosten, een zuiver bedrag van 10 millioen zal kunnen worden geschonken. Een Engelschman, van wien dit denkbeeld is uitgegaan, zou op zich genomen hebben voor 15 millioen fr. aan loten in zijn vaderland te plaatsen.

— Voor het bezoeken der beurs, hebben, behalve de wisselagenten, die verpligt zijn zich te abonneren, nu reeds 1009 personen abonnementen genomen. Behalve deze gelden zal de stad van deze instelling nog een geldelijk voordeel trekken. De wisselagenten hebben nl. eene zaal in gebruik, waar hunne schrijvers arbeiden; tot dusverre werd voor dat lokaal niets betaald, doch van 1 Jan. e. k. moet 120,000 fr. huur 's jaars (2000 fr. per agent) worden gestort. Een speculant zou voor de opbrengst der entrée-gelden 600,000 fr. per jaar hebben geboden.

— Voor de oprigting van een standbeeld voor de maagd Maria te Puy is reeds 200,000 fr. bijeengebragt.

— De Heer Montigny, Gezant van Frankrijk aan het Hof van Siam en Cochinchina, heeft een verslag overgezonden van zijne bevinding in de hoofdstad van laatstgemeld rijk, Hué of Hoé. Er wordt daar en langs de geheele rivier door omtrent 100,000 werklieden gearbeid aan eene groote vloot van 1200 schepen van verschillende grootte en soort, om eene expeditie tegen China te ondernemen, en daartoe te Pe-tihi-li eene landing te beproeven. Veranderen de plannen niet, dan zou ze in April kunnen vertrekken.

— Het aan de behandeling van regtszaken gewijde dagblad deelt op den duur vele veroordeelingen mede van handelaars van allerlei aard, wegens het vervalschen van levensmiddelen en bedriegerijen met maat en gewigt.

— Volgens *le Nord* zouden de Mogendheden, alvorens hunne gemagtigden alhier vergaderen, voorloopig overeen zijn gekomen de grensscheiding tusschen Rusland en Turkye in Bessarabie volgenderwijze te regelen: Bolgrad zou aan Moldavie, het Slangen-eiland benevens het terrein rondom den mond van den Donau aan Turkye toegewezen worden; daarentegen zou Rusland eene strook gronds van 140 vierk. mijlen, gelegen buiten de door het Parijsche verdrag voor het Russische grondgebied bepaalde grenslinie, in eigendom ontvangen, als vergoeding, in naam, voor den afstand van het Slangen-eiland, maar in de daad voor het verlies van Bolgrad. Op die wijze zou aan de wenschen van alle partijen voldaan worden, immers Rusland zou zijne Bulgarysche volkplantingen in Bessarabie nagenoeg op den tegenwoordigen voet kunnen houden; Engeland en Oostenrijk zouden den Donau buiten aanraking met het Russische grondgebied gebragt hebben, en Turkye zou in het onmiddellijke bezit van den Donau-mond komen.

Deze schikking, waarvan de eer aan Keizer Napoleon toekomt, is door de verschillende Gezanten aan hunne Regeringen ter bekrachtiging gezonden.

— Prins Lucien Bonaparte, de Abt van Canino genaamd, die zijne godsdienstige studien te Rome volbragt heeft, is aldaar op Kersdag tot Priester gewijd.

— Op Nieuwejaarsdag zullen wederom 3000 muziekanten en tamboers der bezetting, aan het Hof in het paleis der Tuilerien eene serenade brengen.

— De belasting op de honden zal in het eerste jaar aan de 37,000 gemeenten des rijks meer dan 5 millioenen fr. hebben opgebragt; deze som staat bijna gelijk met de rente van de schuld dier gemeenten.

— Men verneemt dat er bij het beredderen van een boedel in eene provincie-plaats, vele brieven gevonden zijn, die onder Lodewijk XIV door onderscheiden Jesuiten van het collegie van Clermont geschreven, aan zekeren Bernier gerigt waren, die, naar het schijnt, een vriend en medeleerling van Molière in dat collegie was. De papieren doorziende, zou men onderscheidene brieven van Molière gevonden hebben, van het einde des jaars 1654, gedagteekend uit Montpellier. Tot nu toe had men, niettegenstaande alle nasporingen, geen enkelen brief van den beroemden schrijver kunnen opsporen.

— Te Havre heeft eergisteren nacht een hevige brand plaats gehad. Een grijsaard van 77 jaren, de Heer Brion, is daarbij omgekomen. Zijn zoon was op het vernemen van den brand terstond toegeschoten, om zijnen vader, die op de bovenverdieping woonde, te redden, maar tot driemalen toe werden hem daartoe door de woedende vlammen den weg afgesneden. Toen het aan de spuitgasten gelukt was het vuur eenigzins te matigen, was het reeds te laat; men vond slechts een verkoold lijk.

— Het aantal reizigers in Frankrijk is sedert de uitbreiding der spoorwegen van 1841 tot 1855 bijna verdriedubbeld. In 1841 telde men 633 mill. reizigers, waaronder 113 mill. met de spoorwegen; in 1855 bedroeg dit getal 1880 mill., waarvan 1372 mill. zich van de spoorwegen bedienden.

— (31 Dec.) De *Moniteur* van heden meldt, dat de conferentiën geopend zijn, met het doel om te overleggen op welke wijze art. 20 van het vredestractaat het best kan uitgevoerd worden.

ZWITSERLAND.

De dagbladen hier te lande zijn van Regeringswege verzocht, zich betrekkelijk de geschillen met Pruissen, niet dan op eenen gematigden toon uit te laten.

— In de laatst gehoudene Zitting van den Algemeenen Raad zijn de vroeger vermelde maatregelen van den Bondsraad nader bekrachtigd. Hoewel men op eene minnelijke schikking bleef hopen, zou men zich, bij de mislukking daarvan tot het uiterste verdedigen. Daarna is door de Vergadering tot Opperbevelhebber van het leger benoemd, de Generaal Dufour en tot Hoofd van den staf de Heer Frey Herose. Na eene aanspraak van den Voorzitter heeft eerstgenoemde den eed afgelegd, waarna een driewerf herhaald gejuich uit den boezem der Vergadering opging.

— De havens aan het meer van Constanz en de schepen op dat meer zijn gewapend.

— De aan de Duitsche Hoogescholen studerende Zwitsers zijn naar hun vaderland teruggekeerd, om aan de krijgsdienst deel te nemen.

— De Bernsche studenten hebben aan al de studenten eene oproeping uitgevaardigd, tot het oprigten van een Zwitsersch studenten-legioen. Oudgediende Officieren, zelfs jongelingen, welke nog niet dienstpligtig zijn, verlangen deel te nemen aan de verdediging des vaderlands. Het kleine kanton Aargau brengt 8000 man op de been, terwijl het zeer bevolkte kanton Waadt zijn contingent tot op 25,000 man wil vermeerderen. Aan de benoodigde wapenen is geen gebrek.

SPANJE.

MADRID, 24 December.

De Zaakgelastigde van het huis Mirès en Comp., heeft de eerste termijn der aangenomen geldleening (60 mill. realen) in de staatskas gestort.

— De berigten uit Catalonie zijn iets gunstiger. De prijs van het brood is alhier gedaald.

PRUISSEN.

BERLIJN, 30 December.

De Kolonel von Manteuffel is van hier naar Weenen vertrokken. Zijne zending moet op de Zwitsersche zaken betrekking hebben.

— Men verzekert dat Wurtemberg den doortogt van Pruissische troepen naar Zwitserland ten stelligste geweigerd heeft, uithoofde van de bestaande verbindtenissen met den Zwitserschen Bond.

Daarentegen doet de *Wurtembergsche Mon.* opmerken, dat het voorstel, door eenige leden van de Stenden gedaan, om den doortogt van Pruissische troepen te weigeren, eene staatkundige wandaad zoude zijn, omdat Pruissen volkomen regt daarop heeft.

— Bij de Kamer der Edelen in Zweden is een voorstel gedaan om de verspreiding van godsdienstige boeken te verhinderen. Dit voorstel is in overweging genomen, in weerwil dat de vrijzinnige leden het hevig hebben bestreden, als zijnde een ontijdigen aanval tegen het regerings-ontwerp, waarbij aan de bevolking eene grootere gewetensvrijheid wordt toegestaan.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 29 December.

De Keizer heeft *f* 2000 ten behoeve der spijskokerijen voor de behoeftigen in de voorsteden van Weenen, beschikbaar gesteld.

— Wegens het overlijden van de Weduwe van den Aartshertog Reinier, is de komst van den Keizer te Milaan uitgesteld, en dientengevolge ook de feesten, die te Brescia, Padua, Verona en andere plaatsen zouden gegeven worden. De Keizer zal zijn verblijf te Venetië 8 dagen verlengen.

— Het blad *le Nord* meldt dat de Maarschalk Radetsky als Gouverneur-Generaal van het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk zal worden ontslagen en in die waardigheid worden vervangen door den Aartshertog Maximiliaan, die zich thans te Brussel bevindt.

— Het zachte weder dat men thans hier heeft, is voor den gezondheidstoestand niet gunstig. De typhus sleept vele offers ten grave.

— De Jesuiten hebben nu ook te Tarnopol hun collegie weder in bezit genomen en een adelijk convict geopend, waarin zich 20 kweekelingen, deels tot den hoogen Poolschen adel behoorende, bevinden.

— In den omtrek van den oostelijken spoorweg zwerven tegenwoordig veel landloopers rond. Dezer dagen vond men nabij Krakau een der beambten in zijn huis, met vrouw en kind vermoord. Dientengevolge zijn al de wachters op dien weg van wapenen voorzien.

— Op den nachttrein van Weenen naar Pesth is dezer dagen een goed gesloten goederenwagen opengebroken en geplunderd. De dieven hebben den tijd gehad alles tot in de kleinste bijzonderheden te doorzoeken.

RUSLAND.

De Keizer heeft onlangs Ridderorden verleend aan den President van het Luthersch consistorie, Dr. Unmann, en aan eenige leeraren van die gezindheid. Ongeveer 10 jaren geleden, onder Keizer Nikolaas werd Dr. Unmann om zijne vrijzinnige denkwijze uit Petersburg verwijderd. Keizer Alexander riep hem bij zijne troonsbeklimming terug en benoemde hem tot Voorzitter van het Consistorie. De Luthersche bevolking is zeer tevreden over dit bewijs van 's Keizers welwillendheid, ten opzigte van andersdenkenden.

— Dezer dagen is het leger weder aanzienlijk versterkt, maar dit is geenszins aan eenig oorlogzuchtig plan toe te schrijven; de vermindering der reserve vorderde zulks.

— De Heer Miller, die zich in het gevolg van Graaf de Morny bevindt, heeft van de Russische Regering vergunning verkregen om belangrijke nota's en brieven van Voltaire, in de Keiz. bibliotheek te Petersburg aanwezig, af te schrijven. Een ander Franschman schrijft dagelijk 18 à 20 deelen van Diderot af, die onuitgegeven zijn en in dezelfde boekerij gevonden worden.

TURKIJE.

De Regering zal in de nabijheid van Erzeroem een observatie-leger van 25,000 man bijeenbrengen, om de Perzische grenzen te bewaken. Dit leger zal onder het bevel van Ismail-Pacha staan. De bijeentrekking van 30,000 man Russische troepen aan genoemde grenzen, heeft daartoe aanleiding gegeven.

— Het dagblad van Teheran, een half officieel blad, verklaart dat de Regering van Perzië met de beste gevoelens jegens Engeland bezield is, en tot bewijs hiervan wordt gezegd, dat in geval de tijding van het verschijnen van Engelsche oorlogschepen in de Perzische golf zich mogt bevestigen, dit niet als eene vijandelijkheid zal worden aangemerkt. Slechts door den nood gedrongen zal de Regering wederstand bieden.

Burgerlijke Stand.

Van den 26 tot en met den 31 December 1856.

BEVALLEN: J. Vink, Z. — J. van Rooy, Z. — M. J. Steenbeeker, D. — A. van den Bogaard, geb. Verstraaten, Z. — E. van der Blom, geb. Neuteboom, D. — J. Florisson, geb. de Klerk, Z. — L. Craanen, geb. de Keyser, Z. — A. Smit, geb. den Hoed, Z. — A. J. H. Boon, geb. Frankamp, D. — M. Zierikzee, geb. Vogelzang, Z. — J. van Weerlee, geb. van Hensen, Z. — J. Smit, geb. de Wekker, Z. — S. Privé, geb. van der Steen, D. — E. van Welzen, geb. Raar, D. — M. Beulink, geb. Vink, Z. — C. Maryt, geb. van Leeuwen, Z. — C. H. Doornik, geb. Bastiaans, D. — J. Schocree, geb. Greven, D. — E. van der Lelie, D. — P. Brouwer, geb. van der Heyden, Z. levenl. — J. van Dieren, D. — M. van Raak, geb. van den Berg, D. — E. van Wijk, geb. Los, Z. — C. van der Zeeuw, geb. Bennink, D. — J. Poelijoe, geb Rodenburg, Z. — M. H. de Sauvage, geb. van Toorn, Z. — J. Weijtenburg, geb. Brugman, D. — G. Laman, geb. Brouwer, Z. — J. de Jong, geb. den Hollander, D. — G. Bohrt, geb. Penseel, D. — J. A. de Goede, geb. Hellings, Z. — E. Speet, geb. Soffers, Z. — K. de Water, geb. de Keyzer, Z.

GEHUWD: H. Sonneveld, Jm. en C. J. Staflen, Wed^e. — J. Filippo, Wed^r. en J. Sloos, Jd.

OVERLEDEN: H. Zoet, geb. Kelder, 57 j. — G. B. Bousie, D., 12 d. — J. P. Sloos, Z., 7 j. — W. P. Meulendijk, Z., 9 m. — F. A. G. M. van der Wyck, Z., 4 m. — A. Verhoeven, geb. Mens, 29 j. — J. J. van der Meer, 55 j. — H. Gijsman, Z., 6 j. en 11 m. — J. Vulsman, 52 j. — A. Roomberg, Z., 9 m. — J. J. Voorzaat, 69 j. — E. Kramp, D., 7 j. en 10 m. — T. B. Aalberse, D., 6 m. — A. van Tol, 72 j.

KERKNIEUWS.

ZALT-BOMMEL, 30 December. Uit het vroeger vermelde 6-tal Predd. is door den Kerkeraad der Herv. gemeente het volgende 3-tal gevormd: DD. Berlage, te Naarden; Te Winkel, te Bennebroek, en Koch, te Oosterwijk.

ADVERTENTIEN

Heden overleed te *'s Hage*, in den ouderdom van bijna 64 jaren, onze innig geliefde Vader, de Heer P. L. SMULDERS.

LEYDEN, 30 December 1856. J. A. SMULDERS.

Mede uit naam mijner Broeders en Zusters.

De *Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt te Leyden*, kennis bekomen hebbende dat er hier ter Stede zoogenaamde **Kräuterbonbons** van D^r. KOCH verkocht worden, van welke het bij scheikundig onderzoek gebleken is dat zij bestanddeelen bevatten, die voor de gezondheid nadeelig kunnen zijn, waarschuwt een iegelijk tegen het gebruik derzelve.

LEYDEN, 30 December 1856.

F. W. KRIEGER, *President.*
H. A. REICHE, *Secretaris.*

SCHOUWBURG TE LEYDEN.

Zaturdag 3 Januarij 1857,

GROOT CONCERT,

Te geven door den wereldberoemden Tenorzanger **ITALO GARDONI**, en den wereldberoemden Violist **H. WIENIAWSKI.**

Programma.

EERSTE DEEL.

1. Adelaïde van Beethoven, te zingen door den Heer GARDONI.
2. Air varié de Vieuxtemps, voor te dragen door den Heer H. WIENIAWSKI.
3. La Melancolie, Campana en Serenade de Schubert, te zingen door den Heer GARDONI.

TWEEDE DEEL.

1. Il Pirate de Ernst, voor te dragen door den Heer WIENIAWSKI.
2. Romance de la Favorite, te zingen door den Heer GARDONI.
3. Di tanti palpiti van Pagani, voor te dragen door den Heer WIENIAWSKI.

Aanvang des avonds ten acht ure.

Prijzen der Plaatsen: Loge *f* 2.50; Amphitheater *f* 2.—; Bak *f* 1.50, en Gaanderij *f* 1.—.

De Plaatsen zijn te bespreken aan den Schouwburg tegen 10 Cents extra per plaats.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van **BREEDÉ & VALOIS.**

MAANDAG, 5 Januarij 1857. **De Giftmengster**, beroemd Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch. Daarna: **De verijdelde Zamenkomsten, of de Afspraak der Gelieven**, Blijspel in 1 Bedrijf.

Aanvang ten *half zeven* ure.

LEES HIER.

De Ondergeteekende berigt door deze zijne geëerde Stadgenooten, dat hij den 5^{den} Januarij a. s. zal openen eene **Broodbakkerij** van zuiver Ongebuild Tarwe- en Roggebrood, hetwelk deskundig kan beoordeeld worden, niet twijfelende of het zal de goedkeuring wegdragen.

Het zal verkrijgbaar zijn op de Hoogewoerd, Wijk III. N°. 396, en Botermarkt, Wijk IV. N°. 31.

D. A. VAN DIJK,
In Grutterswaren, Tarwe en Roggemeel.

VERKOOPING,

(Om Contant Geld,)

op Maandag den 12^{den} Januarij 1857, des morgens ten *negen* ure, op de Buitenplaats ***Voordorp***, onder *Leyderdorp*, van eene aanzienlijke partij Essen, Elzen en Willigen **Hakhout**, voorts Takkebossen, Opgaande Populieren, Appelen en Perenhout, waaronder geschikt tot Werkhout, voorts eene partij **Afbraak**, waaronder Kozijnen en hetgeen meerder zal worden geveild. Zijnde alles behoorlijk afgenommerd en kunnende zeer gemakkelijk worden vervoerd.

Alles te zien Zaturdag, Maandag en Dingsdag voor de Verkooping.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 3^{den} Januarij 1857 bij Opveiling, en op Zaturdag den 10^{den} Januarij 1857 bij Afslag, des avonds ten 6 ure, van:

N°. 1. Een groot, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, hebbende onderscheiden Boven- en Benedenkamers, meest allen behangen, geplafoneerd en met Stookplaatsen, marmeren Gang, Keuken, overwelfde Kelder, Provisiekamer, Droog- en Turfzolder en welaangelegden TUIN, te *Leyden*, op de Breedestraat tegen over de Walsche Kerk, Wijk IV. N°. 327.

N°. 2. Een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, voorzien van onderscheidene Boven- en Benedenkamers, meest allen Behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Binnenplaats, te *Leyden*, aan de noordzijde van de Kloksteeg, op den hoek van het Pieterskerkhof, Wijk IV. N°. 664.

N°. 3. Een DITO te *Leyden*, aan de westzijde van het Pieterskerkhof, Wijk IV. N°. 664^{rood}.

N°. 4. Een DITO te *Leyden*, aan de noordzijde van de Kloksteeg, Wijk IV. N°. 663.

Het perceel N°. 1 kan worden bezigtigd, Dingsdag en Woensdag van iedere week voor de Toewijzing, van des middags 12 tot 3 ure, mits belet vragende en de overige, daags voor en op den dag der Opveiling en Toewijzing.

Terwijl inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 31 December.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{16}$
Dito Certificaten	〃 3 〃	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{3}{16}$
Dito dito	〃 4 〃	$94\frac{5}{16}$	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{5}{16}$
Amortisatie Syndicaat	〃 $3\frac{1}{2}$ 〃	$89\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
O. I. Leening	〃 4 〃	$93\frac{9}{16}$	$93\frac{5}{8}$	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	〃 3 〃	—	—	—
Dito dito	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	〃 5 〃	104	—	—
Dito dito 1828 en 1829	〃 5 〃	$102\frac{1}{2}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	〃 5 〃	—	—	—
Dito 1840	〃 4 〃	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{3}{4}$	$83\frac{5}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	〃 4 〃	—	—	—
Dito dito Nieuwe	〃 4 〃	—	—	—
Inschrijving in Assign.	〃 6 〃	—	—	—
Certificaten van dito	〃 6 〃	$63\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 〃	$152\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën	〃 4 〃	$76\frac{1}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	〃 $1\frac{1}{4}$ 〃	$23\frac{5}{8}$	$23\frac{11}{16}$	—
Dito Obligatiën	〃 3 〃	$40\frac{7}{8}$	$40\frac{15}{16}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3 〃	$37\frac{9}{16}$	$37\frac{5}{8}$	$37\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons		$5\frac{5}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	〃 5 〃	—	—	—
Dito	〃 4 〃	—	—	—
Dito Metall.	〃 5 〃	$72\frac{7}{8}$	$73\frac{1}{4}$	$73\frac{3}{16}$
Dito Nieuwe	〃 5 〃	$83\frac{3}{16}$	$83\frac{3}{8}$	$83\frac{3}{16}$
Dito 1847	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	$38\frac{1}{16}$	$38\frac{1}{8}$	—
BELGIË,	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Dito dito	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
BRAZILIË, 1824 100 £	〃 5 〃	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	〃 3 〃	$44\frac{5}{8}$	$44\frac{3}{4}$	$44\frac{11}{16}$
SARDINIË,	〃 5 〃	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	$34\frac{5}{8}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	$21\frac{5}{16}$	$21\frac{1}{8}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	〃 3 〃	$21\frac{1}{4}$	$21\frac{3}{8}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Gelden $5\frac{7}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 5 pCt. Wissel-Disconto [illegible]

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.